

[Arthur Jacobsen.]

kevis; der var for nogle år siden noget med lærerlønningerne, hvor tilskuddet, hvor refusionen, skulle skæres ned fra 85 til 75 pct., og der har på det sidste spøget noget med refusionsordningen til gader og vejanlæg — det var noget med 10 pct. Hr. Stæhr Johansen har nævnt boligsikringsordningen. Det er jo således, at en hel del kommuner er tidligt på den med at lave budget, og de har altså ikke kunnet tage højde for boligsikringsordningen. Lad mig lige understrege, at jeg tror nok, at man i kommunerne er glad for denne ordning, men der har altså manglet en vis form for samvirke mellem stat og kommuner på dette område, og det giver en del kommuner hovedpine i forbindelse med budgettet for 1967 og 1968.

Jeg skal ikke her gå ind på, hvordan den mere generelle løsning af byrdefordelingen skal være, det er en meget, meget stor opgave, som jeg ikke tror vi kan løse her i dag; men jeg vil dog gerne spørge indenrigsministeren, der talte om bloktilskud, om man i forbindelse med de retningslinjer, man nu vil lægge for byrdefordelingen fremover i forbindelse med kommunalreformen, skeler efter den svenske ordning.

Vi vil fra det radikale venstre gerne være med til en udjævning af de kommunale byrder, og det er vel også rigtigt, som det er blevet nævnt heroppefra, at det måske ville have befordret kommunalreformen, hvis man havde kendt lidt mere til enkelthederne i den kommende lovgivning.

Det tredje spørgsmål angår jo den akutte situation. Vi har jo de såkaldte udviklingskommuner; det er her, industrien lægger sig, og det er her, folk så vil bo, hvad der jo er en ganske naturlig ting. Disse kommuner har i og for sig en god skatteevne, fordi de nye borgere, der kommer, tjener godt; de har yderligere den fordel, at aldersfordelingen — når det er en kommune med unge beboere — gør det lettere. De har et skoleproblem, men de har ikke en del af de andre problemer, som de ældre kommuner har — jeg tænker på problemer med

plejehjem osv. De mangler kapital i dag til deres anlægsudgifter; de mangler langfristede lån, fordi det jo ikke er let at leve op til indenrigsministeriets krav om en afdragsordning for de kortfristede lån med 25 pct. årlig. Man kan ikke forlange, at det slægtled, der nu bor i en sådan kommune, hvor de bygger de dyre skoler, i løbet af de næste 4 år skal betale en sådan skole; der må være en mulighed for at fordele disse udgifter mere på lang sigt, så de i hvert fald bliver afdraget over en 20-30 år, som er det normale.

Det vil altså sige, at disse kommuner mangler lån for at kunne klare deres opgaver; men jeg vil dog gerne i den forbindelse give hr. Sigsgaard ret, når han var inde på det med den overordnede planlægning, for det gælder vel for udviklingskommunerne, at de har manglet det sigte, der ligger i den overordnede planlægning, som måske kunne give en bedre koncentration af de økonomiske kræfter i forbindelse med udviklingen i de dele af landet, hvor befolkningen og industrien nu gerne vil være.

Der er en anden problemstilling i forbindelse med de fattige kommuner i Nordjylland og på Bornholm, hvor man har arbejdsløshed og nu har fået igangsætningstilladelse for en hel del offentlige anlægsarbejder, som er led i beskæftigelsesforanstaltninger. Men de stakkels kommuner har jo ikke nogen penge, og der må være en moralsk forpligtelse for staten til at prøve på nu i denne akutte situation at hjælpe disse kommuner.

Vi har en tredje kategori; det er de mange små landkommuner; vi har ud over hele landet, som staten i de senere år har gjort økonomisk svage ved de mange nye love om hjælpeforanstaltninger. Hr. Stæhr Johansen var inde på refusionsordningerne, og det er jo således, at disse refusionsordninger er ved at tvinge de små kommuner i knæ i øjeblikket. Jeg har fået et regnskab fra en sådan lille kommune, og da jeg ikke vil fortælle, hvad for en kommune det drejer sig om, bliver det lidt runde tal, jeg vil nævne her, tal fra dens budget for 1967-68. Det er en